

ALGEMENE BESCHOUWINGEN 1 NOVEMBER 2018

Voor ons ligt de **eerste** begroting van dit college.

Een begroting die structureel sluitend is.

Het is ongetwijfeld een uitdaging, de lasten laag en de ambities hoog.

Inkomsten en uitgaven zijn redelijk in evenwicht en er zijn nog steeds ruime reserves.

Bezuinigingsmaatregelen zijn op dit moment niet nodig en de woonlasten blijven laag.

Een mooi uitgangspunt, niet alleen voor nu, maar ook voor de komende jaren.

Wij vinden het positief dat samen met de begroting het raadsvoorstel 'Prioritering en financiële vertaling van de bestuurlijke ambities 2018-2022' besproken wordt.

Misschien kan het college ieder jaar op deze manier een overzicht presenteren, zodat de raad op een inzichtelijke manier de ontwikkeling van deze ambities kan volgen.

Op dit punt wil ik graag de waardering voor de ambtenaren uitspreken.

Niet alleen voor de ambtenaren die het college bij deze prioritering ondersteunen of de ambtenaren die de technische vragen van ons raadsleden snel en duidelijk beantwoorden, maar ook al die andere ambtenaren die hard werken om van de ambities realiteit te maken.

We zien dat het college voortvarend van start is gegaan en al veel zaken heeft opgepakt.

Wij zijn tevreden met de ingezette lijn maar wij hebben ook zeker nog wel enkele punten van aandacht.

Zo worden in de programmabegroting de volgende onderwerpen genoemd waarin in de komende jaren zal worden geïnvesteerd:

- veiligheid
- minderhedenbeleid
- jeugdzorg
- ondernemersklimaat

Uitstekend, maar horen in dit rijtje ook niet enkele andere onderwerpen thuis?

En wat de PvdA betreft dan zeker betaalbaar wonen.

• **Wonen**

Terecht vermeldt het coalitieakkoord dat wonen een basisbehoefte is.

en dat de gemeente wil dat iedere inwoner een betaalbare en passende woning heeft.

De woningnood in onze regio is groot, vooral in de "betaalbare" sector en we staan dan ook voor voor grote uitdagingen en misschien wel heel lastige keuzes.

Uit de gegevens van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) waar zoals bekend ook onze gemeente deel van uitmaakt, blijkt dat er om in de woningbehoefte tot 2040 te voorzien, maar liefst 230.000 woningen in de MRA bij moeten komen. De toename van het aantal inwoners gaat veel harder dan verwacht.

2040 lijkt heel ver weg, maar uit diezelfde gegevens blijkt dat alleen al voor het opvangen van de groei van de huishoudens tot 2025, en dat is al over zes jaar, minstens 12.300 woningen per jaar nodig zijn. Om de spanning op de woningmarkt te laten afnemen en het woningtekort te

verkleinen moet de woningproductie dus hoger liggen. Als streefgetal wordt 15.000 woningen per jaar tot 2025 genoemd.

Daar zal ook de gemeente Huizen aan moeten bijdragen, anders vergrijzen we in rap tempo en zullen onze voorzieningen gaan teruglopen. De politieagent, onderwijzer en verzorgende moeten ook in Huizen terecht kunnen voor een woning.

Uit de kerngegevens zoals die opgenomen zijn in de begroting blijkt dat het aantal woning in onze gemeente in het komend jaar met nog geen 100 toeneemt. Dat is echt niet voldoende. Het zijn trouwens hoofdzakelijk projecten die al lang gepland waren.

In het overzicht met de prioriteitstellingen staat dat in overleg met de raad zal worden besproken welke nieuwe locaties kunnen worden aangewezen en wordt gesproken over een proef met Tiny houses of woonvormen voor ouderen met zorg op maat.

Ik zeg het wat voorzichtig, maar uit die prioriteitstelling blijkt niet direct de urgentie, zoals de PvdA die voelt. Ook het 'out of the box' denken lijkt zich te beperken tot slechts een paar centimeter buiten die box.

Daar gaan we het niet mee redden. Er moet wat de PvdA betreft op dit gebied echt meer gebeuren.

Het college moet actief op zoek naar nieuwe locaties en nieuwe oplossingen. Het volstaat niet om te zeggen dat Huizen nauwelijks bouwlocaties heeft. We kunnen, maar de PvdA wil dit ook niet meer verkopen aan onze jongeren, die nu massaal vertrekken uit Huizen omdat er niets betaalbaar is te vinden.

In 2019 nog geen honderd woningen erbij en in de jaren daarna?

Wij willen graag de toezegging van het college dat zij uiterlijk aanstaande maart komt met een lijst met concrete opties, zodat onze gemeente daar voortvarend mee aan de slag kan gaan.

Zoals gezegd we staan voor grote uitdagingen en lastige keuzes. En wat de PvdA betreft moet er echt een tandje bij.

- **Schuldhelpverlening**

Schulden zorgen voor heel veel maatschappelijke problemen en 1 op de 5 huishoudens heeft er mee te maken. Dat zijn schrikbarende cijfers.

Er komen steeds meer economisch daklozen, dus mensen die vanwege schulden uit hun huis zijn gezet.

Even wat cijfers: een huisuitzetting kost met alle procedures eenmalig zo'n 6000 euro aan de samenleving en de maatschappelijke opvang, die vervolgens nodig is, kost zo'n 30.000 euro per jaar!

Als deze kosten door preventie en vroegsignalering worden voorkomen, bespaart dat mensen niet alleen heel veel ellende, maar scheelt het ook heel veel geld.

Je moet er dus zo vroeg mogelijk bij zijn, om erger te voorkomen. En zelfs als je er vroeg bij bent is de wijze waarop mensen benaderd worden cruciaal om het probleem daadwerkelijk aan te kunnen pakken. Te vaak wordt het bijvoorbeeld uit schaamte ontkent.

Des te persoonlijker de aanpak, des te groter de kans op succes.

Het Rijk heeft dit onderkend en voor 3 jaar extra geld beschikbaar gesteld voor preventiemaatregelen.

Voor onze gemeente zo'n 50.000 euro per jaar. Laten we dat zo snel mogelijk gaan inzetten.

Wij zijn ervan overtuigd dat ook het college nut en noodzaak ziet, maar wij kunnen het belang en de urgentie niet genoeg benadrukken.

De PvdA zou graag op zo kort mogelijke termijn een voorstel van het college zien.

- **Participatie**

Op het gebied van participatie of misschien beter gezegd, het betrekken van onze inwoners bij de onderwerpen die er voor onze gemeente of hun wijk toe doen, neemt het college een aantal initiatieven.

Verder wordt er een verkennend onderzoek burgerparticipatie uitgevoerd. Het college onderzoekt daarbij ondermeer wat de uitgangspunten kunnen zijn en hoe het proces om burgerparticipatie handen en voeten gegeven kan worden.

Het is de bedoeling om een procesvoorstel nog dit jaar in de raad te bespreken. Het betrekken van onze inwoners bij belangrijke onderwerpen in de gemeente of in hun wijk is wat ons betreft onlosmakelijk verbonden aan een goede informatievoorziening die is toegesneden op de behoefte van de inwoners.

In de prioriteitstelling wordt aangegeven dat dit al bestaand beleid is.

De PvdA is echter van mening bij deze onderwerpen er niet te snel vanuit gegaan moet worden dat het al in het bestaand beleid geregeld is. Het is eerder een groeiproces.

Participatie en een goede informatievoorziening zijn onderwerpen waarbij visie en actie nog belangrijker zijn dan de financiële middelen.

De PvdA waardeert het dan ook dat het college dit onderwerp voortvarend oppakt.

- **Veiligheid**

De PvdA vindt het belangrijk dat je in Huizen in een veilige omgeving woont, werkt en recreëert.

De politie richt zich echter meer en meer op de taken die zij als haar kerntaken ziet en heeft ook nog eens te kampen met een aanzienlijk aantal vacatures.

Helaas betekent dit minder aanwezigheid van de politie in onze wijken en buurten.

Wij juichen het voornemen van het college om het aantal bijzondere opsporingsambtenaren, de BOA's inclusief de jeugdBOA's uit te breiden dan ook toe.

Verder zien wij dat het takenpakket, uitrusting etc van de BOA's herijkt worden, waarbij gekeken wordt naar de wijze van samenwerking met de wijkagent.

Hoewel het niet zo nadrukkelijk bij de stand van zaken van de uitvoering van het collegeprogramma genoemd wordt, gaan wij er vanuit dat hiermee ook een start gemaakt wordt met de wijk-BOA's.

Mocht het anders zijn, dan horen wij dat graag van het college.

Veel van de criminaliteit, zoals wij die kennen is zichtbaar. Woninginbraken, diefstal uit een auto zijn vormen daarvan. Dat ligt wat ingewikkelder bij ondermijning. Dat moet je bijna leren zien. Ondermijnende criminaliteit kan niet alleen door opsporing en vervolging worden aangepakt. Goede samenwerking tussen gemeente, politie en andere ketenpartners is cruciaal. De gemeente staat hierbij aan de lat voor de bestuursrechtelijke instrumenten.

Laten we niet denken: 'Dat gebeurt niet in Huizen'

Criminele netwerken zoeken naar de plaats met de minste weerstand. Ze vestigen zich graag in gemeenten die nauwelijks oog hebben voor ondermijning.

Je moet er toch niet aan denken dat wij straks XTC-afval in onze prachtige natuur vinden!

En minder zichtbaar, maar daarom niet minder ernstig.

Malafide bedrijven die met crimineel geld de oneerlijke concurrentie tussen aanhalingstekens aangaan met onze ondernemers.

De PvdA vindt het dan ook uitstekend dat het college daarmee aan de slag gaat.

- **Tot slot**

Vanuit 2017 is er ongeveer een miljoen euro overgebleven.

Via een motie van de raad is dit geld gereserveerd voor wensen uit het collegeakkoord.

Het college doet hier nu voorstellen voor.

De keuzes zijn duidelijk:

Ruim de helft gaat naar veiligheid, waaronder de aanpak van ondermijnende criminaliteit en de aanpak van extremisme.

250.000 wordt gebruikt voor het achterstallig onderhoud van het Bad Vilbelpark.

Zeer terecht, maar eerlijk gezegd is hier naar onze mening sprake van achterstallig onderhoud en dat had eigenlijk niet mogen gebeuren.

150.000 wordt geïnvesteerd in onze sportverenigingen en het zwembad.

Vervolgens is er 18.000 bestemd voor nieuwe initiatieven op het gebied van kunst en cultuur.

Dan rest er nog 55.000 voor twee onderzoeken naar de haalbaarheid van een theater en een camping.

Wij kunnen ons in de meeste voorstellen vinden maar het geld voor beide onderzoeken, vinden wij een minder goed idee.

De camping is al eens onderzocht en kan ook meegenomen worden in de Kustvisie

Verder kan het theater worden meegenomen in de nieuwe cultuurnota die in 2019 klaar moet zijn.

De PvdA ziet liever dat die 55.000 uitgegeven wordt aan onderzoek en voorbereidingen voor meer sociale woningbouw, waar zoals gezegd schreeuwend behoefte aan is.

Want zoals ik aan het begin al zei.

Wonen is een basisbehoefte.